

**Europejski Komitet
Regionów**

Priorytety prac polskiej delegacji na lata 2020-2025

Członkowie polskiej delegacji w Europejskim Komitecie Regionów (KR) reprezentują interesy polskich samorządów. W tym celu aktywnie pracują we wszystkich komisjach KR oraz uczestniczą w sesjach plenarnych, dbając o odpowiednie uwzględnianie polskich stanowisk i interesów. W ramach swoich obowiązków delegacja współpracuje z Parlamentem Europejskim i Komisją Europejską, pozostając również w bieżącym kontakcie ze Stałym Przedstawicielstwem RP przy UE w celu uzgadniania wspólnych działań tam, gdzie jest to zasadne.

Rok 2020 łączył się z podjęciem szeregu nowych działań w instytucjach Unii Europejskiej. Był to pierwszy pełen rok kadencji nowej Komisji Europejskiej podążającej za politycznymi wytycznymi Ursuli von der Leyen, rozpędu nabrały prace w nowym Parlamencie Europejskim, a działalność Rady Europejskiej oraz Europejskiego Komitetu Regionów była prowadzona przez nowych przewodniczących. W ubiegłym roku toczyły się finalne negocjacje dotyczące kolejnych wieloletnich ram finansowych UE (WRF) oraz negocjacje w sprawie relacji ze Zjednoczonym Królestwem, które wystąpiło z UE 31 stycznia 2020 r. Na początku marca 2021 r. przewodniczący Parlamentu Europejskiego, Komisji Europejskiej oraz Rady przyjęli Wspólną deklarację w sprawie Konferencji na temat przyszłości Europy, która ma zostać zainaugurowana w Dzień Europy 9 maja 2021 r. Konferencja na temat przyszłości Europy to projekt, który ma zapewnić Europejczykom więcej możliwości wpływania na to, czym zajmuje się Unia, oraz jak służy ona swoim obywatelom.

W 2020 r. UE stanęła przed bezprecedensowym wyzwaniem walki z wirusem COVID-19 oraz ze społecznymi i gospodarczymi skutkami pandemii, która wymusiła jednocześnie zmiany w bieżącym funkcjonowaniu instytucji, organizacji pracy i realizacji projektów. Regiony, miasta i wsie znalazły się na pierwszej linii frontu tej walki. 27 maja 2020 r. Komisja Europejska przedstawiła swój plan odbudowy wraz z dostosowanymi propozycjami WRF 2021-2027.

W tym kontekście, polska delegacja będzie koncentrować swoją pracę i nadawać priorytet działaniom niezbędnym do pobudzenia gospodarczego i odporności regionów. Wpisywać się one będą w ramy wcześniej ustalonych priorytetów delegacji, które zachowują swoją ważność i mają szansę pozwolić w obecnej sytuacji jeszcze bardziej niż dotychczas na budowę bardziej zrównoważonej przyszłości.

Członkowie polskiej delegacji będą nadal regularnie monitorować propozycje unijnych inicjatyw legislacyjnych pod kątem ich znaczenia dla polskich samorządów oraz będą angażować się w proces konsultacyjny zawsze gdy będzie to niezbędne, ze szczególnym uwzględnieniem obszarów określonych w poniższym dokumencie jako priorytetowe. Jednocześnie członkowie podkreślają, że wspólne

podejście na szczeblu unijnym przy realizacji wyznaczonych w programach prac Komisji Europejskiej ambitnych celów politycznych, wymaga efektywnego włączenia władz samorządowych, zwłaszcza w obszarze opracowania i późniejszego wdrażania polityk europejskich na lata 2021-2027. Delegacja popiera jednocześnie priorytety KR na lata 2020-2025 zakładające zbliżanie Unii Europejskiej do obywateli za pośrednictwem wsi, miast i regionów.

Obszary priorytetowe, na których polska delegacja będzie koncentrowała swoje prace są zgodne z aktualnymi priorytetami Europejskiego Komitetu Regionów oraz programami prac Komisji Europejskiej.

1. Przyszłość polityki spójności po 2020 r.

Solidarność, odpowiedzialność i spójność są w czasach dzisiejszego kryzysu potrzebne bardziej niż kiedykolwiek wcześniej, aby żaden z obszarów działania nie został pominięty. Polska delegacja popiera priorytet KR na lata 2020-2025 mówiący o wzmocnieniu spójności jako fundamentalnej wartości, która powinna stać się kompasem dla wszystkich unijnych polityk. Biorąc pod uwagę także fakt, że negocjacje w sprawie kształtu nowych wieloletnich ram finansowych na lata 2021-2027 dobiegły końca, polityka spójności pozostaje w centrum zainteresowania polskich samorządów.

W latach 2007-2020 Polska pozostawała największym beneficjentem polityki spójności spośród państw członkowskich UE. Jako najważniejsza unijna polityka inwestycyjna, ma ona za zadanie zagwarantowanie Unii Europejskiej spójności pod kątem gospodarczym, społecznym i terytorialnym. Wpływa bezpośrednio na tworzenie nowych miejsc pracy, rozwój nowoczesnej infrastruktury, zrównoważony rozwój na poziomie lokalnym i regionalnym, poprawę warunków dla rozwoju kapitału ludzkiego, poprawę jakości środowiska naturalnego, a co za tym idzie pozwala na poprawę jakości życia obywateli UE.

Polska delegacja z zadowoleniem przyjęła dostosowaną propozycję Komisji Europejskiej ws. nowych WRF, która zakłada ożywienie polityki spójności UE w nowej perspektywie finansowej i przedłuża jej obecne programy, gwarantując większą elastyczność i dodatkowe finansowanie do 2022 r. Jednocześnie delegacja wyraża zadowolenie w związku z utworzeniem nowego instrumentu REACT EU (Wsparcie na rzecz odbudowy spójności i terytoriów europejskich), który ma zapobiec pogłębianiu się różnic pomiędzy regionami i nierównomiernemu procesowi odbudowy. Popiera ona także podkreślanie kluczowej roli polityki spójności jako głównego instrumentu finansowego w budżecie UE przeznaczonego na osiągnięcie celów Zielonego Ładu oraz jako narzędzia służącego przewyższeniu obecnego kryzysu i zapewnieniu zrównoważonej odbudowy w długim okresie.

Członkowie polskiej delegacji kontynuować będą wsparcie i aktywną promocję postulatów Sojuszu na rzecz spójności (#CohesionAlliance). Będą także śledzić prace nad odnowioną deklaracją Sojuszu w odpowiedzi na wyzwania związane z kryzysem COVID-19, której ambicją jest zapewnienie, by państwa członkowskie, regiony, miasta i wsie otrzymywały od UE silne wsparcie finansowe.

Istotną kwestią jest również wsparcie polskiej delegacji dla kontynuacji silnej współpracy transgranicznej w ramach Europejskiej Współpracy Terytorialnej na lata 2021-2027 (INTERREG) i przewyższenia przeszkód współpracy w regionach transgranicznych. Wsparcie to jest szczególnie ważne w kontekście sytuacji kryzysowych takich jak pandemia koronawirusa i obostrzenia w zakresie podróżowania, które uniemożliwiło realizację działań współpracy transgranicznej, jak również swobodnego przepływu obywateli, w tym pracowników transgranicznych, uczniów i studentów, a także usług i dóbr.

Członkowie polskiej delegacji monitorują postępy prac nad pakietem legislacyjnym dotyczącym polityki spójności, kontynuując działania na rzecz uwzględniania stanowiska polskich samorządów. Swoje postulaty będą przedstawiać za pomocą opracowywanych opinii i poprawek oraz poprzez aktywność w ramach grup politycznych i grup międzyregionalnych, w tym m.in. Międzyregionalnej Grupy do spraw Karpat.

Polska delegacja będzie aktywnie zabiegała o utworzenie nowej makroregionalnej strategii unijnej dla Karpat, zgodnie z postulatami opinii KR przyjętej 5 grudnia 2019 r. i przygotowanej przez jednego z członków delegacji.

2. Wieloletnie ramy finansowe na lata 2021-2027 i instrument NextGeneration EU

Rok 2020 był czasem kluczowych decyzji dotyczących nowego okresu programowania 2021-2027. Komisja Europejska przedstawiła swoją propozycję nowych wieloletnich ram finansowych 2 maja 2018 r., a 27 maja 2020 r. nową dostosowaną propozycję w obliczu kryzysu COVID-19. Propozycje przedstawiał także oficjalnie kilkakrotnie Parlament Europejski, podejmując temat m.in. poprzez rezolucję z 10 października 2019 r. ws. wieloletnich ram finansowych na lata 2021-2027 i zasobów własnych: czas, by spełnić oczekiwania obywateli.

Polska delegacja z zadowoleniem przyjęła porozumienie w sprawie WRF na lata 2021-2027 i NextGeneration EU, jednocześnie apelując o możliwie jak najszybszą ich publikację. Opóźnienia w tym obszarze wpłynęłyby negatywnie na radzenie sobie przez samorzady z konsekwencjami kryzysu i ich przygotowanie na przyszłość. Polska delegacja monitoruje przygotowania pakietu legislacyjnego i podejmuje działania na rzecz komplementarności programów dzięki czemu zostanie osiągnięta synergia i podniesiona efektywność wydatkowanych środków finansowych.

Kolejnym funduszem ważnym z punktu widzenia polskiej delegacji jest Fundusz na rzecz Sprawiedliwej Transformacji, w ramach którego wsparcie otrzyma kilka polskich regionów. Fundusz przeznaczony jest na wsparcie skutków transformacji w związku z odchodzeniem od gospodarki opartej na węglu.

Członkowie polskiej delegacji podzielają stanowisko Parlamentu Europejskiego i Europejskiego Komitetu Regionów co do określenia wysokości wieloletnich ram finansowych na poziomie minimum 1,3% dochodu narodowego brutto Unii Europejskiej i będą promować wartość dodaną silnego budżetu UE dla obywateli m.in. poprzez swoją aktywność w Komisji COTER i podczas sesji plenarnych KR. Podkreślają także wagę zasady partnerstwa i wielopoziomowego sprawowania rządów w przygotowywaniu i przyszłym wdrażaniu WRF.

Ponadto polscy członkowie w KR będą podejmować działania na rzecz większego zaangażowania samorządów w planowanie i wdrażanie Krajowego Planu Odbudowy, w ramach którego dystrybuowane są środki finansowe z Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększenia Odporności.

W kwestii pozostałych zagadnień polska delegacja będzie opierać się na postulatach „Dokumentu analitycznego na temat przyszłości finansów UE” z 1 lutego 2018 r., którego sprawozdawcą był przewodniczący polskiej delegacji, a inni członkowie aktywnie zaangażowali się w tworzenie dokumentu, przez co opinia odpowiadała interesom polskich samorządów.

Polska delegacja będzie także działać w Europejskim Komitecie Regionów na rzecz uzyskania wystarczających korzyści z działań finansowanych przez UE na rzecz budowania zdolności w obecnych wieloletnich ramach finansowych.

3. Perspektywy dla Wspólnej Polityki Rolnej i rozwoju obszarów wiejskich po 2020 r.

Jako kluczowe narzędzie służące rozwojowi obszarów wiejskich i europejskiego rolnictwa, Wspólna Polityka Rolna (WPR) przez lata przeszła szereg reform dostosowujących ją do kolejnych współczesnych wyzwań z uwzględnieniem wpływu rolnictwa na środowisko. Opracowywanie nowych WRF stanowi okazję do kolejnej reformy tej polityki.

Dostosowane propozycje Komisji Europejskiej z maja 2020 r. wskazywały, że środki na WPR w nowej perspektywie finansowej mogą spaść od kilku do kilkunastu procent (nieco mniej niż wg propozycji z maja 2018 r. kiedy obniżkę szacowano na 15%). Członkowie polskiej delegacji przyłączyli się do wcześniejszego apelu Parlamentu Europejskiego o niestosowanie takiej redukcji i będą uważnie śledzić postępy dalszych prac legislacyjnych dotyczących kształtu WPR po 2020 r. W tym kontekście podkreślają ważną rolę, którą władze lokalne i regionalne powinny odegrać we wdrażaniu przyszłej WPR i w ogłoszonej 20 maja 2020 r. strategii „od pola do stołu”. Polska delegacja podejmie wysiłki celem zazieleniania zamówień publicznych, promocji zdrowego odżywiania, podnoszenia świadomości na temat marnotrawienia żywności i wdrażania konkretnych środków w terenie.

Ponadto polska delegacja wyraża zadowolenie ze zobowiązania Komisji do przygotowania nowej długoterminowej wizji rozwoju obszarów wiejskich, której publikacja planowana jest na II kwartał 2021 r.

Członkowie delegacji popierają apel Europejskiego Komitetu Regionów i Parlamentu Europejskiego o przygotowanie unijnego programu działania na rzecz obszarów wiejskich i o przyjęcie zrównoważonego i kompleksowego podejścia do europejskiego rozwoju terytorialnego, tak by wszystkie odpowiednie polityki europejskie uwzględniały potrzeby obszarów wiejskich.

Delegacja będzie także nadal poruszała na forum Europejskiego Komitetu Regionów (w tym na Komisji NAT) zagadnienia ważne z perspektywy polskiego rolnictwa i rolników jak np. ryzyko rozprzestrzeniania się Afrykańskiego Pomoru Świń, m.in. na podstawie opinii „Afrykański pomór świń a europejski rynek wieprzowiny” przyjętej 9 października 2019 r., której sprawozdawcą był członek polskiej delegacji. Polska delegacja będzie wspierać zaproszenie Europejskiego Komisarza ds. Rolnictwa na sesję plenarną KR po ogłoszeniu ostatecznego kształtu Wspólnej Polityki Rolnej.

4. Europejski Zielony Ład

Europejski Zielony Ład, czyli przyjęta 11 grudnia 2019 r. nowa unijna strategia na rzecz wzrostu stanowić będzie jedną z kluczowych płaszczyzn zainteresowania polskiej delegacji do KR. Wśród założeń nowej strategii jest m.in. zapewnienie ochrony dziedzictwa naturalnego, zachowanie różnorodności biologicznej, czy zwiększenie aktywności na rzecz ochrony oceanów, co w konsekwencji ma doprowadzić do zwiększenia konkurencyjności i innowacyjności unijnej gospodarki. Proponowane działania odwołują się także do kwestii pozyskiwania i dostaw energii.

Komisja Europejska pod przywództwem przewodniczącej Ursuli van der Leyen zapowiedziała, iż wprowadzenie w życie założeń nowej strategii przyczynić się ma do osiągnięcia przez Europę w 2050 r. neutralności klimatycznej. W sprawie nowej strategii UE stanowisko zajęli również członkowie Europejskiego Komitetu Regionów, którzy podczas ostatniego szczytu klimatycznego COP25, wsparli postanowienia Europejskiego Zielonego Ładu.

W kontekście pandemii COVID-19, polska delegacja podziela zdanie Komisji Europejskiej i Europejskiego Komitetu Regionów, że Europejski Zielony Ład powinien służyć jako unijna strategia odbudowy, pozwalająca nie tylko na powrót do sytuacji przed kryzysem, ale na zrobienie kroku do przodu.

Członkowie polskiej delegacji są w szczególności zainteresowani tematem transformacji energetycznej, w tym możliwościami związanymi z Mechanizmem Sprawiedliwej Transformacji i towarzyszącym mu Funduszem na rzecz Sprawiedliwej Transformacji, który może pomóc regionom uzależnionym od węgla w przechodzeniu na bardziej zielone źródła energii. Delegacja będzie uważnie monitorować proces wdrażania Funduszu, licząc na jego sprawiedliwą dystrybucję i równomiernie rozłożone wsparcie między regionami, uwzględniające ich potrzeby. Będzie również blisko współpracować w tym obszarze z Parlamentem Europejskim, w szczególności z Premierem Jerzym Buzkiem, który był pomysłodawcą tej inicjatywy, a także wszystkimi innymi Posłami do Parlamentu Europejskiego zasiadającymi w kluczowych komisjach (ITRE, ENVI). Planowane działania będą stanowić kontynuację aktywności polskiej delegacji na polu transformacji energetycznej. Kwestie z nią związane były już przedmiotem opinii „Wdrażanie porozumienia paryskiego poprzez innowacyjną i zrównoważoną transformację energetyczną na poziomie lokalnym i regionalnym” przyjętej 9 października 2019 r., której sprawozdawcą był jeden z członków polskiej delegacji, i która w bezpośredni sposób nawiązywała do kwestii Funduszu.

Delegacja skoncentruje się także na Europejskim Pakcie na rzecz Klimatu oraz na ocenie adekwatności ramowej dyrektywy wodnej i dyrektywy powodziowej, w ramach prac w Komisji ENVE. Sprawozdawcami opinii na powyższe tematy zostało dwóch członków polskiej delegacji.

Poza tym, polem zainteresowania polskiej delegacji będą zagadnienia związane z dekarbonizacją transportu, zrównoważonym rozwojem miast.

Jeśli chodzi o dekarbonizację transportu, delegacja włącza się w promowanie inicjatyw związanych z Europejskim Rokiem Kolei. Projekt opinii w tej sprawie przygotował w roku 2020 jeden z członków polskiej delegacji. Delegacja angażuje się również w kwestie związane ze zrównoważoną i inteligentną mobilnością oraz sytuacją regionalnych lotnisk w związku z kryzysem wywołanym pandemią COVID-19. Opinię w tym temacie opracowuje jeden z członków polskiej delegacji.

Członkowie delegacji przyłączają się do postulatu Europejskiego Komitetu Regionów by lokalne i regionalne władze były uwzględniane we wszystkich regulacjach i działaniach związanych z Europejskim Zielonym Ładem, włącznie z Europejskim Paktem na Rzecz Klimatu. W tym kontekście będą czynić starania o udzielenie przez Komisję niezbędnego wsparcia dla regionów w zakresie wdrażania strategii przystosowania się do zmian klimatu i włączają się w prace utworzonej przez Europejski Komitet Regionów Grupy Międzyregionalnej „Zielony Ład w terenie”.

W sposób szczególny polska delegacja będzie zwracać uwagę by podnoszenie celów klimatycznych, do których często nawołuje w swoich opiniach KR, było oparte o realistyczne założenia. Między państwami UE istnieją znaczące dysproporcje jeśli chodzi o odziedziczony mix energetyczny, a polska gospodarka opiera się o węgiel w stopniu najwyższym w Europie. Członkowie polskiej delegacji będą zabiegać, by cele klimatyczne do których nawołuje KR były na poziomie możliwym do osiągnięcia bez uszczerbku konkurencyjności polskiego przemysłu.

5. Polityka badań i innowacji – rozwój i wsparcie dla polskiej nauki

Badania i innowacje stanowią jeden z ważnych elementów dla inteligentnego i zrównoważonego wzrostu Unii Europejskiej. Analizy Krajowego Punktu Kontaktowego Programów Badawczych UE od lat wskazują jednak, że polska nauka nie korzysta ze środków dostępnych w ramach programów UE na miarę swojego potencjału. Według danych z kwietnia 2020 r., w największym unijnym programie wspierającym badania i innowacje, Horyzont 2020, polscy partnerzy stanowią jedynie 2,54% beneficjentów i otrzymują 1,19% dostępnych środków.

Polska delegacja będzie kontynuować działania w ramach Europejskiego Komitetu Regionów celem promocji i wsparcia udziału polskich podmiotów naukowych w programach badawczych. 10 grudnia 2020 r. Parlament Europejski oraz Rada osiągnęły porozumienie polityczne dotyczące programu Horyzont Europa (2021-2027) ustanawiając budżet na poziomie 95,5 mld euro (w cenach bieżących). W jego ramach znalazło się 5,4 mld euro (w cenach bieżących) w ramach instrumentu NextGeneration EU na pobudzenie odbudowy gospodarczej i uczynienie UE bardziej odporną w przyszłości oraz dodatkowe wzmocnienie w postaci 4,5 mld euro (w cenach bieżących). Członkowie delegacji będą aktywnie uczestniczyć w działaniach w tym obszarze m.in. w ramach Komisji SEDEC.

Z perspektywy krajowej, delegacja zwraca uwagę na potrzebę dopasowania instrumentów wsparcia (w tym finansowych) dostępnych w ramach programu Horyzont Europa do oczekiwań i uwarunkowań rozwoju naukowo-badawczego w Polsce oraz na konieczność zwiększenia synergii między tym programem a regionalnymi programami operacyjnymi, które będą funkcjonować w Polsce po 2020 roku. Delegacja z zadowoleniem przyjęła porozumienie Rady UE w listopadzie 2019 r. co do częściowego podejścia ogólnego w sprawie synergii między programem Horyzont Europa a innymi programami UE, które uwzględniało także związki z funduszami strukturalnymi.

Uzupełniając swoją aktywność w Europejskim Komitecie Regionów, członkowie polskiej delegacji będą podejmować starania by zwiększyć zaangażowanie polskich podmiotów naukowych w programy badawcze w swoich regionach. Może się to odbywać np. poprzez organizację wydarzeń, wizyt studyjnych lub webinarów promujących zaangażowanie w ramach programu Horyzont Europa, oferujących jednocześnie możliwość wymiany dobrych praktyk i doświadczeń między przedstawicielami Komisji Europejskiej, sektora naukowo-badawczego i samorządów województw.

Członkowie polskiej delegacji z zadowoleniem przyjęli opracowany przez Komisję Europejską komunikat w sprawie przyszłości badań i innowacji oraz europejskiej przestrzeni badawczej, który jest dedykowany lepszemu łączeniu zasobów i zwiększaniu możliwości w zakresie badań, innowacji i wiedzy. Jednocześnie podzielają postulat Europejskiego Komitetu Regionów, by działania z obszaru badań naukowych i innowacji nie dopuszczały pozostawiania w tyle żadnych regionów czy miast oraz by uniknąć zwiększonego przepływu talentów i inwestycji o wysokiej wartości dodanej z regionów peryferyjnych UE do miast i regionów o silnej pozycji przemysłowej.

6. Transformacja cyfrowa

Jako drugi naczelny cel nowej Komisji Europejskiej, transformacja cyfrowa i jej spójność będą pozostawać w obszarze zainteresowań polskiej delegacji. Działania podejmowane na tym polu w UE mają odwoływać się do technologii przyszłości, uwzględniając jednocześnie zasady etyczne. Wśród poruszanych zagadnień mają znaleźć się zasoby danych nieosobowych, sztuczna inteligencja, usługi cyfrowe, bezpieczeństwo cybernetyczne, strategia przemysłowa dla Europy oraz strategia na rzecz MŚP, jednolity rynek, subsydia zagraniczne, praca za pośrednictwem platform internetowych, edukacja cyfrowa, przyszłość badań i innowacji. Polska delegacja z uwagą przyglądać się będzie dalszym postęmom w pracach nad siedmioma flagowymi¹ projektami, tak aby uwzględniona była specyfika potrzeb samorządowych jednostek terytorialnych w Polsce.

Podkreślając znaczenie edukacji podążającej z duchem czasu i dopasowanie kształcenia do potrzeb współczesnego rynku pracy, członkowie polskiej delegacji popierają wraz z Europejskim Komitetem Regionów wdrożenie i aktualizację europejskiego programu na rzecz umiejętności oraz aktualizację planu działania w zakresie edukacji cyfrowej i będą śledzić procesy legislacyjne w tym zakresie.

7. Rozwój gospodarczy i społeczny

Z punktu widzenia 2019 roku, ogólna sytuacja gospodarcza Unii Europejskiej z roku na rok ulegała poprawie, na co wskazywał wysoki średni poziom zatrudnienia i niskie bezrobocie. Kryzys wywołany COVID-19 sprawił jednak, że wg prognoz UE czeka nieunikniona recesja, a obserwowane na świecie spowolnienie gospodarcze zostanie jeszcze mocniej spotęgowane. Dodatkowo, jeszcze w okresie przed pandemią między państwami członkowskimi utrzymywały się nierówności i pogłębiały dysproporcje regionalne. Polska delegacja stoi więc na stanowisku, że praca nad rozwojem gospodarczym i społecznym to jedno z najpilniejszych i nadrzędnych wyzwań stojących obecnie przed UE.

Członkowie delegacji podzielają zadowolenie Europejskiego Komitetu Regionów z zaproponowanego przez Komisję Europejską 27 maja 2020 r. planu odbudowy w kontekście kryzysu COVID-19, który odwołuje się do bezpieczeństwa, odbudowy i odporności europejskich regionów i obejmuje kluczowe elementy, których domaga się Europejski Komitet Regionów. Jednocześnie delegacja zwraca uwagę na potrzebę szybkiego i sprawnego udostępnienia zapowiedzianych zasobów i ich odpowiedniego zainwestowania w terenie.

Polska delegacja ze szczególną uwagą będzie śledzić dalsze działania podejmowane przez Komisję Europejską w celu przeciwdziałania skutkom pandemii koronawirusa, szczególnie w zakresie planowanego wsparcia dla władz lokalnych i regionalnych.

Poza bezpośrednią walką z konsekwencjami pandemii, w 2020 roku Komisja Europejska prowadziła dialog i konsultacje celem stworzenia podstawy pod plan realizacji Europejskiego Filaru Praw Socjalnych, który został opublikowany 4 marca 2021 r. Polska delegacja będzie się angażowała w działania dotyczące Filaru na forum europejskim oraz podejmie starania celem jego pełnego terytorialnego wdrożenia w polskich regionach.

¹ Czyste technologie, renowacja budynków, cyfryzacja budynków, 5G, ucyfrowienie administracji publicznej, upskilling i reskilling.

Członkowie polskiej delegacji z zadowoleniem przyjmują plany Komisji w zakresie stymulacji wzrostu gospodarczego i jego powiązania z wymiarem społecznym dotyczące m.in. sprawiedliwych płac minimalnych dla pracowników w UE, europejskich gwarancji dla dzieci i młodzieży, czy przeglądu ram zarządzania gospodarczego. Jednocześnie przyłączają się do postulatu Europejskiego Komitetu Regionów by budowanie zdolności władz lokalnych i regionalnych było traktowane priorytetowo w ramach programu wspierania reform strukturalnych.

Polska delegacja będzie nadal śledzić i wspierać wysiłki w przejściu na gospodarkę o obiegu zamkniętym, wspomagając innowacje, miejsca pracy, wzrost gospodarczy oraz promującą zrównoważone wykorzystanie ograniczonych zasobów. Członkowie będą włączać się w prace nad ustaleniem sposobów uczynienia z gospodarki o obiegu zamkniętym siły napędowej innowacji oraz nowych możliwości biznesowych na gruncie samorządowym. Delegacja będzie również dalej analizować pojawiające się wyzwania dla polityk dotyczących MŚP na szczeblu regionalnym i lokalnym, po jednogłośnie przyjęciu 8 października 2019 r. opinii „Wkład miast i regionów w nowe ramy polityki UE na rzecz MŚP”, której sprawozdawcą był jeden z członków polskiej delegacji.

Działania członków delegacji w obszarze rozwoju gospodarczego i społecznego wpisując się będą w priorytet KR na lata 2020-2025 mówiący o potrzebie zrozumienia głębokich przemian społecznych związanych z cyfrowymi, środowiskowymi i demograficznymi wyzwaniami i reagowania na te przemiany w celu budowania odpornych społeczności regionalnych i lokalnych.

8. Pozycja Europy na świecie

W obliczu światowych niestabilności kluczowe jest zaangażowanie Europy w podtrzymywanie globalnego ładu poprzez zjednoczone, efektywne działanie. Polska delegacja uważa, że współpraca z sąsiadami i partnerami UE jest niezbędna dla wzmocnienia jej światowej pozycji.

Wśród priorytetów delegacji w tym zakresie jest Partnerstwo Wschodnie i budowanie wspólnego obszaru demokracji oraz bliższej współpracy. W marcu 2020 r. Komisja Europejska zaprezentowała koncepcję polityki Partnerstwa Wschodniego po 2020 r., określając jej nowe długoterminowe cele. Polska delegacja z zadowoleniem przyjęła tę propozycję, zwłaszcza w kontekście obchodów 10-lecia Partnerstwa Wschodniego w 2019 r., i będzie ściśle monitorować dalsze prace prowadzone w tym zakresie.

Polska delegacja będzie również kontynuować swoją aktywność na forum Konferencji Władz Lokalnych i Regionalnych Partnerstwa Wschodniego (CORLEAP) i grupy zadaniowej ds. Ukrainy.

Polska delegacja z zadowoleniem przyjęła deklarację Prezydium KR z 11 września 2020 r. w sprawie "głęboko niepokojącej sytuacji na Białorusi". Dokument ten jednoznacznie potępia represje wobec społeczeństwa obywatelskiego na Białorusi i wnioskuje o uwolnienie więźniów politycznych w tym kraju. Polska delegacja zobowiązuje się do bycia aktywnym inicjatorem działań mających na celu realną pomoc samorządom i społeczeństwu obywatelskiemu na Białorusi poprzez wspieranie zabiegów w celu m.in.: (1) stworzenia programu wymiany doświadczeń między władzami lokalnymi i regionalnymi z UE i z Białorusi na wzór programu U-Lead z Ukrainą; (2) wyjścia przez KR z inicjatywą stworzenia bazy danych programów stażowych w krajach UE dla pracowników samorządu terytorialnego, absolwentów uczelni białoruskich i studentów; (3) wzmocnienia programów współpracy transgranicznej, w tym w szczególności programu Polska-Białoruś-Ukraina.

Innym ważnym z punktu widzenia członków polskiej delegacji tematem będzie kształtowanie przyszłych stosunków między UE a Zjednoczonym Królestwem po jego wystąpieniu z UE. W związku z tym, delegacja będzie uważnie śledzić prace grupy międzyregionalnej ds. brexitu i pozostałą aktywność Europejskiego Komitetu Regionów w powyższym zakresie, w tym w szczególności działania Grupy Kontaktowej.

9. Demokracja i wartości europejskie

Demokracja, solidarność, sprawiedliwość i równość to kluczowe wartości UE, którym nowa Komisja Europejska poświęciła dwa ze swych sześciu tematycznych priorytetów i które zachowują fundamentalne znaczenie w kontekście walki z kryzysem COVID-19. Wzmacnianie demokracji w UE i współpracy w sprawie przyszłości UE to także jeden z trzech priorytetów KR na lata 2020-2025, które są podzielane przez polską delegację.

Wśród przyszłych planów Komisji w zakresie demokracji i wartości europejskich jest m.in. prezentacja europejskiego planu działania na rzecz demokracji, którego jednym z celów jest przeciwdziałanie dezinformacji. Polska delegacja w ostatnich latach aktywnie śledziła unijne regulacje w tym obszarze, a jeden z jej członków był sprawozdawcą przyjętej 6 lutego 2019 r. opinii „Zwalczanie dezinformacji w Internecie: podejście europejskie”. Członkowie delegacji będą więc kontynuować promocję działań mających na celu walkę z dezinformacją oraz uświadamianie obywateli, między innymi poprzez pracę w Komisji CIVEX. Plan działań na rzecz demokracji posłuży również zwiększeniu jej odporności; odpieraniu prób ingerencji w wybory do Parlamentu Europejskiego; wspieraniu wolnych i niezależnych mediów; jaśniejszych przepisów dotyczących finansowania europejskich partii politycznych; zapewnieniu przejrzystości płatnej reklamy politycznej; wzmocnieniu praw wyborczych; działaniu na rzecz ochrony dziennikarzy i społeczeństwa obywatelskiego przed praktykami strategicznego powództwa zmierzającego do stłumienia debaty publicznej.

Komisja Europejska planuje również organizację Konferencji w sprawie przyszłości Europy – projektu, który ma zapewnić Europejczykom więcej możliwości wpływania na to, czym zajmuje się Unia, oraz jak służy ona swoim obywatelom. Członkowie polskiej delegacji z zadowoleniem przyjmują plany zaangażowania m.in. polityków szczebla regionalnego i lokalnego w tę debatę i będą uważnie śledzić dalsze prace nad powyższą inicjatywą. Jednocześnie pozostają gotowi do aktywnego udziału w debacie celem osiągnięcia konkretnych wyników oraz podjęcia inicjatyw jakie zagwarantowałyby wymierne korzyści obywatelom UE. Członkowie polskiej delegacji będą aktywnie włączać się w organizację dialogów obywatelskich planowanych przez KR. W grudniu 2020 r. Prezydium KR podjęło decyzję o powołaniu Grupy Wysokiego Szczebla ds. Europejskiej Demokracji, której celem będzie wsparcie Europejskiego Komitetu Regionów w jego misji politycznej i instytucjonalnej, w szczególności w kontekście zaangażowania KR w Konferencję na temat przyszłości Europy. Obie inicjatywy zostaną zainaugurowane w maju 2021 r. Członkowie polskiej delegacji będą monitorowali działania w tym zakresie.

Ważnym dokumentem przygotowanym przez Komisję Europejską jest zielona księga na temat starzenia się społeczeństwa. Biorąc pod uwagę trendy demograficzne w Polsce, polska delegacja będzie

monitorować działania w sprawie zielonej księgi i w miarę możliwości włączać się w towarzyszącą jej dyskusję.

Wśród innych obszarów poruszanych przez Komisję Europejską w kontekście budowy demokracji będzie: praworządność; wdrażanie Karty Praw Podstawowych; równouprawnienie płci; równość i lepsze włączanie społeczne Romów; równość osób LGBTI w całej Unii; prawo ofiar; skutki zmian demograficznych; długoterminowa wizja obszarów wiejskich; program na rzecz konsumentów; strategia UE dotycząca osób niepełnosprawnych; strategia UE na rzecz praw dziecka; zwalczanie przemocy ze względu na płeć; transgraniczna współpraca sądowa; ocena wpływu polityki spójności na zmniejszanie dysproporcji regionalnych z uwzględnieniem kryzysu wywołanego COVID-19; kształtowanie polityki oraz wdrażanie i egzekwowanie prawa Unii.

W ramach promowania europejskiego stylu życia Komisja skoncentruje się m.in. na europejskim planie walki z rakiem, strategii farmaceutycznej dla Europy, pracach nad stworzeniem europejskiego obszaru edukacji, nowym programem na rzecz umiejętności, planem działania na rzecz integracji i włączenia społecznego, nowej strategii unii bezpieczeństwa i nowym pakcie o migracji i azylu.

W kontekście migracji, polska delegacja podziela postulaty Europejskiego Komitetu Regionów dotyczące pilnej potrzeby przyjęcia kompleksowego podejścia do polityki migracyjnej, integracyjnej i azylowej z poszanowaniem praw człowieka, istniejących zapisów traktatowych i zasady solidarności oraz akcentuje kluczową rolę władz lokalnych i regionalnych w ułatwianiu integracji. Delegacja podziela w sposób szczególny postulaty KR dotyczące konieczności uszczelnienia granic europejskich i przeciwdziałania nielegalnej imigracji, w tym poprzez rozwijanie współpracy z krajami trzecimi.

Jednym z wyżej wymienionych obszarów, który zostaje w centrum procesu kształtowania polityki jest lepsze stanowienia prawa przy jednoczesnym zwiększeniu efektywności konsultacji z obywatelami. Polska delegacja przyłącza się do poparcia wyrażonego przez Europejski Komitet Regionów dla planu Komisji i do chęci rozwoju współpracy w obszarze przeglądu realizacji polityki UE w terenie. Temat stanowienia prawa pozostanie jednym z obszarów zainteresowania członków delegacji, zwłaszcza w ramach Komisji CIVEX, również w kontekście przyjętej jednomyślnie 8 października 2019 r. opinii „Lepsze stanowienie prawa: podsumowanie dotychczasowych osiągnięć i utrzymanie dalszego zaangażowania”, której sprawozdawcą był jeden z członków delegacji.

Priorytety prac polskiej delegacji na lata 2020-2025 będą monitorowane i uaktualniane stosownie do potrzeb.